

Likabehandlingsplan

och plan mot kränkande behandling och mobbning

För Freinetskolan i Lund, dess grundskola, fritidshem och förskola

Vision

Freinetskolan är en skola där alla ska behandlas lika med aktning för den egna personen. I vår skola ska alla känna sig trygga och visa respekt för varandra. Alla som arbetar i skolan ska visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgå från ett demokratiskt arbetssätt. Freinetskolans verksamheter ska vara en miljö som är fri från trakasserier, mobbning, diskriminering och annan kränkande behandling. I samverkan mellan skolläda, vårdnadshavare, personal och elever ska sådan behandling förebyggas och motverkas. Varje incident av kränkande behandling ska resultera i en reaktion från vuxna. Varje incident dokumenteras.

Planen gäller för läsåret 24/25

Ansvarig för planen är rektor Mats Carlgren

Innehåll

1. Inledning.....	3
2. Lagstiftningen.....	3
3. Definitioner av begrepp.....	4
4. Övergripande ansvarsfördelning/förväntansdokument.....	5
5. Arbetet mot kränkande behandling och mobbning.....	6
6. Förbyggande och främjande åtgärder för motverkande av diskriminering och annan kränkande behandling.....	7
7. Att upptäcka diskriminering, trakasserier, mobbning och annan kränkande behandling.....	10
8. Rutin vid upptäckt av trakasserier, diskriminering, mobbning och annan kränkande behandling.....	10-12

Bilaga 1 Ordningsregler

1. Inledning

Likabehandlingsarbete i skolan handlar om att skapa en trygg skola som är fri från diskriminering, trakasserier, mobbning och kränkande behandling. Likabehandlingsplanen är ett dokument som talar om hur vi arbetar mot olika former av kränkningar.

Likabehandlingsplanen är ett verktyg för att skapa en trivsamt skola där alla, både elever och vuxna, känner sig respekterade. Intentionerna i Likabehandlingsplanen ska förverkligas varje dag i mötena mellan vuxna och elever i klassrum, korridorer och på raster.

Alla skolor är skyldiga att följa skollagen, diskrimineringslagen samt FN:s konvention om barnens rättigheter.

2. Lagstiftningen

Diskrimineringslag § 1:

Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, ålder, sexuell läggning eller funktionsnedsättning. Lagen har också till ändamål att motverka annan kränkande behandling.

Skollagen 1 kap. § 5:

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Skollagen 6 kap. § 6:

Huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Närmare föreskrifter om detta finns i 7 och 8 §§.

Skollagen 6 kap. § 10:

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

3. Definitioner av begrepp

Här nedan följer en del definitioner kring de uttryck som används i Likabehandlingsplanen. Dessa bygger på aktuella lagtexter.

Diskriminering är när personal/elever på osakliga grunder behandlar en personal/elev sämre än annan personal och andra elever.

Direkt diskriminering är när någon personal/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering är när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en personal/elev utifrån någon av diskrimineringsgrunderna.

3.1 Diskrimineringsgrund kön

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier. Exempel på trakasserier kan vara:

- utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till en elevs könstillhörighet.
- sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material.

3.2 Diskrimineringsgrund etnisk tillhörighet

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av

- att någon tillhör en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, eller hudfärg.
- att var och en har rätt att bestämma sin egen tillhörighet.

3.3. Diskrimineringsgrund religion eller annan trosuppfattning

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier genom att

- inte missgynna någon personal/elev på grund av hans eller hennes religion
- att inte missgynna någon med uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en livsåskådning ex buddism, ateism mm

3.4 Diskrimineringsgrund funktionsvariation

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier som kan vara av

- fysisk, psykisk eller intellektuell karaktär och påverka livet på olika sätt.

Funktionsvariation är både sådana som syns och sådana som inte märks lika lätt, som till exempel olika former av allergi, dyslexi eller annan diagnos.

3.5 Diskrimineringsgrund sexuell läggning

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier samt arbeta mot homofobi och på så sätt värna rätten till likabehandling oavsett sexuell läggning.

Med sexuell läggning menas - homosexualitet - bisexualitet - heterosexuallitet - transsexualitet. Homofobi är en ideologi, en uppfattning eller en medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle som ger uttryck för en starkt negativ syn på homosexualitet eller på homo- och bisexuella människor.

3.6 Diskrimineringsgrund könsöverskridande identitet eller uttryck

Könsöverskridande identitet eller uttryck innebär att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

3.7 Diskrimineringsgrund ålder

Ålder, dvs uppnådd levnadslängd.

Undantaget är tillämpning som tar hänsyn till ålder i fråga om skolbarnsomsorg, utbildning i förskoleklass eller särbehandling på grund av ålder, om den har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.

4. Övergripande ansvarsfördelning/förväntansdokument

All personal på Freinetskolan har skyldighet att både förebygga och att ingripa vid misstänkt mobbning, diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Ansvariga pedagoger ska kontinuerligt arbeta med de demokratiska värderingarna, för elevers inflytande, för att skapa en god och trygg miljö och för att förebygga kränkningar. Personalen arbetar för att höja kunskapen om diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Alla åtgärder dokumenteras.

Rektor ansvarar för:

- att en likabehandlingsplan och en plan mot kränkande behandling upprättas varje läsår
- att arbetet mot diskriminering och annan kränkande behandling är känt och förankrat hos alla; elever, personal och föräldrar
- att det förebyggande arbetet sker fortlöpande och systematiskt
- att utredning sker vid upptäckt eller misstanke
- att verksamheten har ett gemensamt system för hur man dokumenterar, utreder och åtgärdar anmäld/upptäckt diskriminering/trakasserier/mobbning och annan kränkande behandling.
- att anmäla till huvudmannen

Personalen ansvarar för:

- att eleverna får ta del av och förstår innebörden av likabehandlingsplanen
- att informera vårdnadshavare om likabehandlingsplanen på föräldramöten
- att arbeta förebyggande
- att snarast ingripa vid upptäckt eller misstanke om diskriminering/trakasserier/mobbning eller annan kränkande behandling
- att, i förekommande fall, göra anmälan till andra myndigheter såsom socialtjänst, polis och arbetsmiljöverket avseende det inträffade
- att informera skolledningen
- att kontakta vårdnadshavare
- att utreda, dokumentera och följa upp det inträffade
- att arbeta för att elever uppmärksammar diskriminering/trakasserier/mobbning och annan kränkande behandling och att de berättar för personal när något sker

Elever ansvarar för:

- att ta del av och följa likabehandlingsplanen och verka för att alla på Freinetskolan får en bra skolgång
- att påtala diskriminering/trakasserier/mobbning och annan kränkande behandling som förekommer på skolan.
- att följa skolans och klassens ordningsregler

Föräldrar/vårdnadshavare ansvarar för:

- att prata med ditt barn om hur han/hon upplever skolan. Om du misstänker att ditt barn inte trivs eller känner sig illa behandlad bör du ta kontakt med mentorn.
- att närvara vid föräldramöten och utvecklingssamtal, därmed även bidra till upprättandet av likabehandlingsplanen.
- att ha kunskap om skolans ordningsregler och likabehandlingsplanen

5. Arbetet mot kränkande behandling och mobbning

Kränkande behandling kan förekomma i form av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling som inte har samband med diskrimineringsgrunderna. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck, vara mer eller mindre uppenbar och förekomma i många olika sammanhang. Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker någons värdighet, principen om alla människors lika värde.

- Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck
- Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera
- En kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande
- Kränkningar utförs av och drabbar såväl barn som vuxna

En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen och att den som uppger att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade. Det kan också handla om sexuell jargong. Det är personen som är utsatt som avgör vad som är kränkande.

Annan kränkande behandling

Med annan kränkande behandling avses ett uppträdande som utan att vara diskriminering kränker en elevs/personals värdighet. Det är den drabbades upplevelser som definierar vad som utgör kränkande behandling.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska – utsatt för slag och knuffar
- Verbala – att t.ex. bli hotad eller kallad för fula eller nedsättande ord
- Psykosociala – bli utsatt för ryktesspridning utfrysning och "skitsnack", vilket leder till att man blir socialt utstött.
- Text- och bildburna – klotter, brev, lappar, mail, sms, mms, msn och chattrum

Mobbning är en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag. Det råder också ojämlikhet i styrkeförhållandet.

Repressalier

En elev får inte utsättas för "bestraffning" om eleven gjort en anmälan eller påtalat att någon i verksamheten handlat i strid mot diskrimineringslagen eller skollagen 14 a kap.

Elevers rätt till stöd

Det är den utsatta eleven som avgör om ett beteende eller en handling är diskriminerande eller kränkande. Eleven har rätt att få stöd och hjälp när han/hon känner sig diskriminerad eller kränkt. Elevers upplevelser av diskrimineringar och andra kränkningar får inte avfärdas.

Vem eleven än kontaktar så har han/hon rätt att bli tagen på allvar och få stöd. För att man i skolan skall kunna göra något, måste någon i personalen få vetskap om det inträffade. Åtgärderna skall i möjligaste mån ske i samråd med eleven och vårdnadshavaren. All personal har alltid ett vuxenansvar att skydda eleverna från alla former av diskriminering och annan kränkande behandling.

6. Förebyggande och främjande åtgärder för motverkande av diskriminering och annan kränkande behandling

All personal skall arbeta förebyggande mot diskriminering och annan kränkande behandling och agera mot diskriminering och andra kränkningar när de uppstår.

Samtal och reflektion är viktiga verktyg för att bearbeta de egna föreställningarna och skapa en positiv atmosfär präglad av omsorg och engagemang. De vuxna skall vara tydliga auktoriteter som sätter klara och kända gränser och som agerar när något händer.

Alla – både den enskilde och den totala verksamheten – skall se över på vilket sätt som de egna strukturerna och arbetssätten gynnar eller försvårar demokratiska och jämlika strukturer.

Förebyggande åtgärder

Skolans arbete mot kränkande behandling och mobbning bedrivs på flera plan. Det förebyggande arbetet mot mobbning och kränkande behandling tar stort utrymme och hålls ständigt aktuellt, bland annat, i de regelbundet återkommande mentorspassen samt under personalmöten.

På Freinetskolan vill vi på olika sätt förebygga att mobbning uppkommer. Vi gör detta bl a genom att

- ha vuxna som ser eleverna i olika situationer, både inne och ute, och som eleverna kan anförtro sig åt

Ansvar: all personal

- trivsel- och relationsfrågor tas upp vid elevråd och klassråd samt vid alla utvecklingssamtal med elever.

Ansvar: mentor

- uppmärksamma risksituationer vid planering av idrottslektioner och i omklädningsrummen

Ansvar: idrottslärare

- ha en väl utbyggd tillsyn, ständigt närvarande vuxna på raster

Ansvar: schemalagda rastvakter

- personal deltar i och har tillsyn vid skolans lunch
Ansvar: personal som äter pedagogisk lunch

- låta eleverna besvara en trivselenkät en gång om året med uppföljning
Ansvar: Rektor och EHT

På Freinetskolan arbetar vi aktivt för att förhindra;

Diskriminering på grund av kön

Personalen uppmuntrar såväl flickor som pojkar att delta i alla aktiviteter. Personalen samtalar med elever om att pojkar och flickor har lika värde. Alla barn oavsett kön ges samma möjligheter till att delta i aktiviteter. I t.ex. samling/undervisning ser personalen till att alla elever får lika mycket talutrymme.

Diskriminering på grund av etnisk tillhörighet

Personalen samtalar med barn/elever i olika vardagliga situationer om att alla oavsett etnisk tillhörighet har lika värde.

Diskriminering på grund av religion eller annan trosuppfattning

Personalen samtalar med barn/elever i olika vardagliga situationer om att alla människor oavsett religion har lika värde.

Diskriminering på grund av funktionsnedsättning

Alla barn med funktionsnedsättning ska ges möjlighet att delta i skolans verksamheter och aktiviteter och personalen samtalar om funktionsnedsättningar med eleverna.

Diskriminering på grund av sexuell läggning

Personalen samtalar med elever i olika vardagliga situationer om att alla människor oavsett sexuell läggning har lika värde.

För fritidshemmet gäller dessutom;

På Freinetskolans fritidshem har barnen möjlighet att föra sina egna förslag på aktiviteter vidare till personalen. På fritidshemmet arbetar vi med följande aktiviteter för att förebygga kränkande behandling, diskriminering och öka trygghet och trivsel;

Lek i olika grupper där pedagoger finns med och iakttar leken.

Pyssel, rita och andra aktiviteter där eleverna samtalar och fritt bestämmer.

Ständig dialog med eleverna om varför och på vilket sätt man kan agera när man är en bra kompis.

Utelek med mycket rörelse och "lagidrott" där fritidspedagog finns med i leken.

Under den fria leken inomhus/utomhus observeras barnen av personalen så att ensamma barn uppmärksammas och kommer med i gemenskapen.

Främjande åtgärder

Elevhälsoteam (EHT) - Elevhälsoteamet består av specialpedagog, speciallärare, kurator skolsköterska, skolpsykolog och rektor. När någon i EHT känner oro för någon elev lyfts detta på EHTs möten för åtgärder.

Fadderverksamhet

Ordningsregler

På Freinetskolan har elever och personal, bl.a. genom klass- och elevråd, tillsammans arbetat fram gemensamma regler. Dessa regler diskuteras regelbundet med eleverna och skickas hem vid varje läsårsstart.

Frånvaro

Freinetskolan arbetar med närvaroregistrering i Meitner. Mentor agerar vid hög frånvaro genom att kalla till möte med elev och vårdnadshavare.

Hälsosamtal

Alla föräldrar som har barn på Freinetskolan får ett hälsobesök. Barnen som kommer i förskoleklassen blir inbjudna till ett första hälsobesök. Denna inledande kontakt med föräldrar och barn bidrar till en relation mellan skolan och hemmet. Det erbjuds även uppföljande hälsosamtal till elever i åk 2, 4 och 8. Detta ansvarar skolsköterskan för.

Föräldrasamverkan

Kontinuerlig kontakt mellan skolan och hemmet sker via telefon, e-post eller personliga möten. Föräldra- och klassmöten kan ha som syfte att ge och få information, men också utformas som redovisningskvällar vid avslutade skolprojekt med varierande innehåll. Redovisningskvällar kan rikta sig enbart till föräldrar eller till familjerna och omfatta en eller flera klasser men oftast hela skolan.

Rådsverksamhet

Klassråd hålls i elevgrupperna en gång i veckan. Vi jobbar aktivt med klassråd och elevråd för att ge eleverna möjlighet att kontinuerligt påverka och utvärdera sin vardag och verksamhet. Eleverna får på klassråd möjlighet att ventilera sina idéer och tankar om hur de kan förbättra sin skoldag.

Trivselenkät

Genomförs varje läsår på hösten, med en uppföljning under vt av de områden som identifierats i höstens enkät. I samband med enkäten får eleverna markera på en karta över skolan och skolgården var de upplever att obehagliga situationer kan uppstå. EHT sammanställer enkäterna för klasserna och presenterar sammanställningen för skolledningen som sedan ser till att informationen kommer huvudmannen till del. Resultaten från enkäterna analyseras och diskuteras på EHT, arbetsplatsträffar, pedagogernas verksamhetsmöten, klassernas föräldramöten, klassråden och elevråden.

7. Att upptäcka diskriminering, mobbning och annan kränkande behandling

För att motverka kränkningar krävs att man som personal på skolan och elev är uppmärksam på eventuella signaler som kan påvisa att personen i fråga är kränkt. Följande är exempel på hur dessa signaler kan te sig:

- Andra gör sig lustiga på personens bekostnad
- Personen tyr sig till vuxna under såväl lektioner som raster
- Personen har ofta åkommor som halsont, magont och huvudvärk
- Personen har utbredd frånvaro
- Personen spenderar rasterna för sig själv
- Personen verkar uttråkad, orkeslös och okoncentrerad

Redan misstanke om att diskriminering och/eller andra kränkningar förekommer ska uppmärksammas.

Personal uppmanar barnen att berätta för någon vuxen om de själva eller om någon annan utsätts för diskriminering eller annan kränkande behandling.

Vuxna är ute då eleverna har fri lek utomhus. Vuxna cirkulerar runt på skolgården så att de har uppsikt över verksamheten. All personal är observant så att ingen är utanför eller känner sig ensam.

Hälsosamtal med skolsköterska.

EHM möten – på konferensen diskuterar vi hur barnen trivs och om vi i skolan och på fritidshemmet kan göra något bättre för dem.

Trivselenkät genomförs två gånger per år för alla elever. Resultatet sammanställs EHT och meddelar ledningen. Oro anmäls direkt till EHT som skyndsamt utreder ev åtgärder och skapar ett elevärende. Vårdnadshavare informeras. EHT återkopplar till mentor och följer upp ärendet beroende på dignitet. Dock inte längre intervall än 6-8 veckor.

Personal kan anmäla till EHT om oro finns för att barn far illa.

Elever och vårdnadshavare kan kontakta skolsköterska, rektor, mentor eller annan personal som arbetar på Freinetskolan om de upplever att de eller deras barn utsätts för kränkande behandlingar/trakasserier/mobbning/diskriminering i någon form.

8. Rutin vid upptäckt av trakasserier, diskriminering, mobbning och annan kränkande behandling

När personal på skolan får signal om att en elev kan ha blivit utsatt för en kränkande behandling

Berörda föräldrar kontaktas, beroende på art och karaktär på kränkning görs bedömning kring hur snabbt föräldrar behöver kontaktas, men huvudregeln är att de bör kontaktas samma dag

1. Anmälan görs till rektor digitalt i DF respons. Du skapar ett nytt ärende, systemet guidar dig i vad som ska dokumenteras.

2. Rektor fattar beslut om att inleda en utredning samt utser ansvariga för utredningen.

3. Vid utredningen görs följande:

samtal förs omgående omgående med den utsatte. I samtalet tas reda på:

- vad som har hänt
- när det har hänt
- hur det har hänt
- vilka som varit inblandade

samtal förs därefter med de personer som identifierats som inblandade i händelsen och utpekats som de som har har utsatt. I samtalet tas reda på:

- vad som har hänt
- när det har hänt
- hur det har hänt
- vilka som varit inblandade

4. Åtgärder beslutas utifrån vilka slutsatser som dras i utredningen.

5. Åtgärderna ska följas upp med jämna intervaller tills dess att ärendet bedöms kunna stängas. Uppföljning behöver göras vid tre tillfällen.

Syftet med utredning är att ta reda på kränkningens karaktär för att kunna besluta om rätt åtgärder. Genom att utreda och dokumentera får vi viktig information om var, hur och varför kränkningar på skolan sker. Detta hjälper oss i vårt främjande och förebyggande arbete både på individ- och organisationsnivå.

Freinetskolans ordnings- och trivselregler

Behandla andra som Du själv vill bli behandlad

För vår trivsel på vår skola:

- **Vi är rädda om vår miljö inomhus och utomhus. Vi är även rädda om skolans och våra kamraters saker.**
- **Vi använder ett vårdat språk.**
- **Vi visar hänsyn till varandra och är goda kamrater genom ett vänligt uppträdande.**
- **Vi hjälps åt med att skapa arbetsro under lektionerna.**
- **Vi har ytterkläder och skor på oss endast utomhus.**
- **Vi hänger kläder och ställer skor på anvisad plats.**

Övrig viktig information

- **Tuggummi är tillåtet i skolan från åk.4-9.**
- **Vi är en nötfri skola pga allergier.**